

11 czerwca 2021

„Cała Polska sprawdza znamiona!”

Czerniaki są nowotworami o największej dynamice wzrostu zachorowań w Polsce. Paradoksalnie są to też najłatwiejsze w rozpoznaniu nowotwory, gdyż najczęściej rozwijają się na powierzchni skóry - wystarczy przynajmniej raz w roku obejrzeć swoje znamiona u lekarza specjalisty i obserwować czy nie pojawiły się nowe. Dlaczego więc statystyki nadal rosną? Kampania edukacyjna „Cała Polska sprawdza znamiona” ma na celu zwrócenia uwagi na znaczenie wczesnej profilaktyki nowotworów skóry, w tym najgroźniejszego z nich - czerniaka.

Czerniak

Czerniaki najczęściej pojawiają się na skórze, ale mogą wystąpić także w obrębie ust, nosa czy gałki ocznej. Co roku lekarze notują w Polsce ok. 3700-4000 nowych zachorowań na czerniaka. Pod względem rosnącej liczby zachorowań to pierwszy z kolei nowotwór u mężczyzn i drugi u kobiet. W Polsce umieralność na tę chorobę jest o 20% wyższa niż w Europie, przy o 40% mniejszej częstości zachorowań. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest późna wykrywalność oraz brak świadomości na temat profilaktyki czerniaka. Co roku wzrasta również zapadalność na czerniaka wśród dzieci i osób poniżej 20. roku życia.

Dlaczego należy badać znamiona?

Czerniak może być nowym znamieniem na skórze, ale może też powstać z już istniejącego zdrowego znamienia pod wpływem słońca lub światła UV stosowanych w solariach.

- Zwyczajny pieprzyk może okazać się czerniakiem rozwijając się w ciągu kilku miesięcy, kolejne kilka miesięcy to jego rozwój w głąb skóry. Czerniak charakteryzuje się agresywnym wzrostem oraz wczesnymi i licznymi przerzutami, które są trudne w leczeniu farmakologicznym. Tymczasem, usunięcie czerniaka, kiedy choroba nie jest jeszcze zaawansowana, a działania nas lekarzy ogranicza się właściwie do wycięcia zmiany przypominającej znamię, pozwala na wyleczenie prawie 100% chorych. Dlatego tak ważne jest jego szybkie i prawidłowe rozpoznanie! - tłumaczy prof. dr hab. **Piotr Rutkowski**, Przewodniczący Rady Naukowej Akademii Czerniaka, Kierownik Kliniki Nowotworów Tkanek Miękkich, Kości i Czerniaków w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowym Instytucie Badawczym.

ABCDE czerniaka, czyli jak rozpoznać czerniaka

Czerniaki mają wiele cech charakterystycznych, które pomagają w ich rozpoznaniu. Cechy te określane są za pomocą kryteriów ABCDE:

- A - asymetria
- B - brzegi poszarpane, nierównomierne, posiadające zgrubienia
- C - czerwony, czarny, niejednolity kolor
- D - duży rozmiar, wielkość zmiany powyżej 6mm
- E - ewolucja, czyli postępujące zmiany zachodzące w znamieniu

Jeśli Twoje znamię ma niektóre z powyższych cech nie czekaj i niezwłocznie zgłoś się do lekarza dermatologa lub chirurga - onkologa! Wczesna diagnoza i wycięcie znamienia daje prawie 100% szans na wyleczenie.